

Posudek rigorózní práce

Mgr. Lucie Králíkové:

Tvorba specifického citového vztahu u dětí z dětského domova

Zvolené téma rigorózní práce bylo inspirováno autorčiným děledobým zájmem o problematiku péče v různých typech dětských domovů, zvláště týkající se potřeby citových vztahů dětí. Tato tematika je v ČR v současné době aktuální především v souvislosti s profesionalizací péče, rušením kojeneckých ústavů aj.

Rigorózní práce je tradičně členěna na část teoretickou (51 stran textu) a výzkumnou (60 stran) plus seznam použité literatury a obsáhlé přílohy. Teoretická část obsahuje tři kapitoly a shrnutí teoret. části. První kapitola je věnována širšímu pohledu na oblast ústavní péče pro děti v ČR. Druhá kapitola se zabývá základními charakteristikami specifického citového vztahu včetně vývoje a projevů vazebného chování. Třetí kapitola popisuje teoretický kontext psychické deprivace obecně, v prostředí dětského domova i její možnosti nápravy. Teoretická část je zpracována velmi fundovaně za použití rozsáhlého seznamu odborné literatury (111 odkazů – z nichž téměř polovina jsou prameny cizojazyčné).

Výzkumná část rigorózní práce (v návaznosti na výzkum diplomové práce autorky) je zacílena především na analýzu podmínek za kterých mají děti v soukromém dětském domově možnosti pro rozvoj specifického citového vztahu. Autorka zvolila kvalitativní výzkum metodou zúčastněného pozorování interakcí vychovatelů s dětmi, polostrukturovaného rozhovoru s vychovateli i dětmi, test rodinných vztahů i analýza dokumentace. Obsah popisu metod, postupu získávání a analýzy dat i obsah diskuse dokládají autorčinu schopnost psychologicky uvažovat a zároveň generovat množství kritických postřehů a metodologických úskalí. I když výsledky výzkumu nepotvrdily předpoklad vzniku specifického citového vztahu u dětí v dětském domově Radost, jsou smysluplně interpretovány a v práci je sumarizována řada aspektů v oblasti vztahů, které mohou přispět ke zlepšení péče o děti v dětských domovech. Text rigorózní práce má kromě obsahové kvality i vzornou grafickou úpravu. Z celé rigorózní práce je patrné zaujetí autorky danou problematikou i její několikaleté zkušenosti z práce s dětskými klienty.

Závěr: Předložená rigorózní práce Mgr. Lucie Králíkové plně splňuje nároky na práci rigorózní a doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 25. 10. 2012

PhDr. Vendula Junková